

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติและสังคมบ้านเมืองใดให้การศึกษาที่ดีแก่เยาวชนได้อย่างครบถ้วนพอเหมาะแก่ทุกคนแล้วสังคมและบ้านเมืองนั้นก็จะมีพลเมืองที่มีคุณภาพ (พระบรมราโชวาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช . 2526 : 243) จากพระบรมราโชวาทดังกล่าวได้สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาเพราะการศึกษาถือได้ว่าเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทั้งในด้านความรู้ ความคิด จิตใจ อารมณ์ สังคม ตลอดจนคุณธรรม จริยธรรมในการดำรงชีวิต ในการจัดการศึกษาของประเทศไทยนั้น รัฐบาลต่างให้ความสำคัญในการให้การศึกษาแก่คนในชาติตลอดมา ดังจะเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (2540 - 2544) ได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคนเป็นพิเศษโดยมีจุดมุ่งหมายให้การศึกษาของไทยนั้นเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนและสังคมให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้ให้ความสำคัญของการจัดการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง โดยกำหนดไว้ในมาตรา 43 ว่า "บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาอบรมของรัฐต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ" (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2540) และในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2540 - 2544) ได้กล่าวถึงการปฏิรูปการบริหารและการจัดการ เพื่อให้การจัดการศึกษามีอิสระ และปรับเปลี่ยนอำนาจในการตัดสินใจจากส่วนกลางลงไปยังชุมชน สถาบันทางสังคม องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างเต็มที่ ซึ่งจากหลักการและแนวคิดดังกล่าวได้ปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 1 มาตรา 9 ว่า "การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้ (2) มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (6) การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นๆ" และ ในหมวด 5 มาตรา 39 , 40 ได้บัญญัติว่า "ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและบริหารงานทั่วไปไปยังคณะกรรมการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง" และ "ให้

มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ของแต่ละสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ประกอบด้วยผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ" (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ . 2542 : 20) ในฐานะที่สถานศึกษาเป็นสถาบันที่มีความใกล้ชิดกับชุมชนมากที่สุด สถานศึกษาจึงควรปรับปรุงการบริหารการศึกษาให้มีเอกภาพในด้านนโยบายและหลากหลายในการปฏิบัติ รวมทั้งให้กระจายอำนาจในการบริหารการศึกษาไปสู่ท้องถิ่น เพื่อให้สถานศึกษาได้มีความคล่องตัวในการบริหาร การดึงชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานี้ กระทรวงศึกษาธิการได้มีความพยายามมาก่อนหน้านั้นแล้ว โดยในปี พ.ศ. 2525 ทุกสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการจะต้องจัดตั้งคณะกรรมการการศึกษาของตนเองเพื่อสนับสนุนการทำงานของสถานศึกษา แต่นโยบายดังกล่าว ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากคณะกรรมการสถานศึกษาส่วนใหญ่เกิดขาดจากการ ถูกขอความช่วยเหลือในด้านการเงิน จึงมักไม่มีความร่วมมือในการเข้าร่วมประชุม (รติรัตน์ นิมิตรบรรณสาร 2542 : 20- 23) ต่อมาในปี พ.ศ. 2539 ได้มีการเปลี่ยนรูปแบบคณะกรรมการสถานศึกษา โดยเปลี่ยนองค์ประกอบของคณะกรรมการด้วย คือ ให้มาจากผู้แทนสามฝ่าย ได้แก่ บุคลากรในโรงเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน ในจำนวนทั้งสิ้นไม่ต่ำกว่า 9 คน แต่ไม่เกิน 15 คน โดยคณะกรรมการสถานศึกษามีอำนาจมากขึ้น คือ สามารถบริหารงานร่วมกับสถานศึกษาได้ แต่ที่ผ่านมามีพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษายังไม่ตระหนักในบทบาทที่เพิ่มขึ้นของตนเองมากนัก ทำให้การร่วมมือกันระหว่างสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรเช่นเดิม ด้วยสภาพปัญหาดังกล่าวจึงได้มีการปรับปรุงระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 เพื่อให้การบริหารงานและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยให้มีคณะกรรมการอย่างน้อยสถานศึกษาละ 7 คน แต่ไม่เกิน 15 คน ประกอบด้วย (1) ผู้แทนผู้ปกครอง (2) ผู้แทนครู (3) ผู้แทนองค์กรชุมชน (4) ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (5) ผู้แทนศิษย์เก่าและ (6) ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ

ในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาที่ ๒ กรุงเทพมหานคร ในปัจจุบันนั้น เนื่องจากตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ชุมชนที่มีสภาพความเป็นอยู่ที่แตกต่างกันค่อนข้างสูง โดยมีทั้งชุมชนที่เป็นชุมชนเมืองกับชุมชนที่เป็นชายชอบกรุงเทพมหานครที่มีสภาพผสมผสานระหว่างชุมชนเมืองกับชนบทอยู่ด้วย ดังนั้น

สถานการณ์ของประชากรในเขตพื้นที่ดังกล่าวจึงมีความแตกต่างกันไปด้วย การได้มาซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาในแต่ละโรงเรียนจึงมีความหลากหลายไปตามสภาพของแต่ละชุมชนและน่าจะเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของแต่ละสถานศึกษาพอสมควร

จากนโยบายในการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 นั้น รัฐได้มีนโยบายที่เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมุ่งหวังให้ชุมชนมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองและมีความพึงพอใจที่จะให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน จากเหตุผลดังกล่าวทำให้คณะผู้วิจัยซึ่งอยู่ในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาที่ 2 กรุงเทพมหานคร มีความสนใจที่จะศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาตามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาที่ 2 กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นแนวทางในการให้ข้อมูลสารสนเทศแก่โรงเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาในการปฏิบัติงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาต่อไป

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาที่ 2 กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบบทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาที่ 2 กรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปรสถานภาพ

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงบทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาตามบทบาทหน้าที่ทั้ง 12 ด้าน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาที่ 2 กรุงเทพมหานคร

2. ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาได้ทราบแนวทางในการวางแผนพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาที่ 2 กรุงเทพมหานคร เพื่อให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้ มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาที่ 2 กรุงเทพมหานคร ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 . 12 ด้าน คือ

- 1.1 การกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา
- 1.2 การให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา
- 1.3 การให้ความเห็นชอบการจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น
- 1.4 การกำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา
- 1.5 การส่งเสริม สนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพ
- 1.6 การส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ
- 1.7 การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา
- 1.8 การส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 1.9 การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน
- 1.10 การให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา
- 1.11 การแต่งตั้งที่ปรึกษาและ หรือ คณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการ
- 1.12 การปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัด

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาที่ 2 กรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2545 จำนวน 18 โรงเรียน จำนวน 270 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาที่ 2 กรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2545 จำนวน 18 โรงเรียน จำนวน 126 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น คือ สถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่

- 3.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา
- 3.1.2 ผู้แทนผู้ประกอบการ
- 3.1.3 ผู้แทนครู
- 3.1.4 ผู้แทนองค์กรชุมชน
- 3.1.5 ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 3.1.6 ผู้แทนศิษย์เก่า
- 3.1.7 ผู้ทรงคุณวุฒิ

3.2 ตัวแปรตาม คือ บทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 กำหนด 12 ด้าน ได้แก่

- 3.2.1 การกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา
- 3.2.2 การให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา
- 3.2.3 การให้ความเห็นชอบการจัดทำสาระหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น
- 3.2.4 การกำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา
- 3.2.5 การส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ
- 3.2.6 การส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ
- 3.2.7 การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้าน

บริหารบุคคลและด้านบริหารทั่วไปของสถานศึกษา

- 3.2.8 การส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 3.2.9 การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน
- 3.2.10 การให้ความเห็นชอบรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษา
- 3.2.11 การแต่งตั้งที่ปรึกษาและหรือคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินงาน
- 3.2.12 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัด

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนของรัฐที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาที่ 2 กรุงเทพมหานคร
2. โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาที่ 2 กรุงเทพมหานคร หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษา ดังต่อไปนี้
  - 2.1 โรงเรียนบดินทรเดชา(สิงห์ สิงหเสนี)
  - 2.2 โรงเรียนบดินทรเดชา(สิงห์ สิงหเสนี) 2
  - 2.3 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา
  - 2.4 โรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง
  - 2.5 โรงเรียนเทพศิลา
  - 2.6 โรงเรียนบางกะปิสุขุมวิทพันธุ์อุปถัมภ์
  - 2.7 โรงเรียนบางกะปิ
  - 2.8 โรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ
  - 2.9 โรงเรียนสตรีเศรษฐบุตรบำเพ็ญ
  - 2.10 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า
  - 2.11 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า
  - 2.12 โรงเรียนพรตพิทยพยัต
  - 2.13 โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า
  - 2.14 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง
  - 2.15 โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก
  - 2.16 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2

2.17 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เบญจมราชาลัย

2.18 โรงเรียนบดินทรเดชา(สิงห์ สิงหเสนี) 4

3. การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการดำเนินการบริหารงานด้านการจัดการศึกษา ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคลและด้านบริหารทั่วไปของสถานศึกษา โดยอาศัยทรัพยากรการบริหารที่มีอยู่ในองค์กรอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

4. บทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 ทั้ง 12 ด้าน คือ

1. การกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา
2. การให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา
3. การให้ความเห็นชอบการจัดทำสาระหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น
4. การกำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา
5. การส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ
6. การส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มีความสามารถ พิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ
7. การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารบุคคล และด้าน บริหารทั่วไปของสถานศึกษา
8. การส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
9. การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน
10. การให้ความเห็นชอบรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษา
11. การแต่งตั้งที่ปรึกษาและหรือคณะกรรมการเพื่อดำเนินงาน
12. ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัด

5. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกและแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการสถานศึกษาในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาที่ 2 กรุงเทพมหานคร

6. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่ง ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่

ผู้อำนวยการ หรือ ผู้รักษาการในตำแหน่งดังกล่าว ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาที่ 2 กรุงเทพมหานคร. ผู้แทนผู้ปกครอง หมายถึง ผู้แทนของผู้ที่มีรายชื่อเป็นผู้ปกครองตามทะเบียนนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษา

7. ผู้แทนครู หมายถึง ผู้แทนของข้าราชการครูผู้ปฏิบัติการสอนและผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษานั้น

8. ผู้แทนองค์กรชุมชน หมายถึง ผู้แทนของชมรม สมาคม มูลนิธิ องค์กรเอกชน หรือกลุ่มบุคคลในรูปอื่นใดที่ดำเนินกิจกรรมเพื่อประโยชน์ของสาธารณะและมีที่ตั้งอยู่ในเขตบริการของสถานศึกษานั้น

9. ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง ผู้แทนของเทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยาหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่น

10. ผู้แทนศิษย์เก่า หมายถึง ผู้แทนของสมาคมศิษย์เก่า ชมรมศิษย์เก่า หรือบุคคลที่เคยศึกษาจากสถาบันนั้น

11. ผู้ทรงคุณวุฒิ หมายถึง ผู้นำทางศาสนา ผู้ทรงภูมิปัญญาไทยในท้องถิ่น ข้าราชการ บำนาญ ข้าราชการอื่นนอกสังกัด สถานศึกษา พนักงานรัฐวิสาหกิจ เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานอื่นของรัฐ เจ้าของหรือ ผู้บริหารสถานประกอบการทั้งในและนอกเขตบริการของสถานศึกษานั้น

สมมติฐานการวิจัย

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาที่ 2 กรุงเทพมหานคร ที่มีสถานภาพต่างกัน บทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาตามบทบาทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกัน